

Organizacija profesionalnog sportskog kluba

Turk, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:573483>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-30**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -
Polytechnic of Međimurje Undergraduate and
Graduate Theses Repository](#)

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Ana Turk

**ORGANIZACIJA PROFESIONALNOG SPORTSKOG
KLUBA**

ZAVRŠNI RAD

Čakovec, rujan 2022.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Ana Turk

**ORGANIZACIJA PROFESIONALNOG SPORTSKOG
KLUBA**

**ORGANIZATION OF
PROFESSIONAL SPORTS CLUB**

ZAVRŠNI RAD

Mentor:
Tomislav Hublin, v.pred.

Čakovec, rujan 2022.

ZAHVALA

Želim zahvaliti svom mentoru na strpljivosti i ustrajnosti te stručnoj pomoći koju mi je pružio u pisanju ovog rada. Također, želim zahvaliti svojoj obitelji na potpori i svom nažalost, prerano preminulom treneru Zlatku Saračeviću na ustrajnosti da svakim danom budem sve bolja kako u rukometu tako i u životu.

Ana Turk

SAŽETAK

U završnom radu radnog naziva Organizacija profesionalnog sportskog kluba obuhvaćeni su ekonomski, organizacijski, financijski i pravni aspekti profesionalnog sportskog kluba. Prikazani su na primjeru Rukometnog kluba Podravka Vegeta, jedinog profesionalnog ženskog kluba na području Republike Hrvatske. Rukomet je uvelike populariziran zadnjih godina na našim prostorima zbog vrhunskih rezultata koje ostvaruju nacionalne selekcije. Ta činjenica potiče mlade generacije da se bave sportom, odnosno rukometom te im daje nadu da će uz veliki trud i rad postati vrhunski, profesionalni sportaši. Sport kao takav iznimno je važna karika za državu, ali i njezine stanovnike. Rekreativni ili profesionalni sport potreban je za mentalni i fizički razvoj svake pojedine osobe. Razlika profesionalnog u odnosu na rekreativni sport je u tome što je profesionalac plaćen za svoj rad i svoje uspjehe. Detaljnije će u radu biti objašnjeno što profesionalizam točno znači, koje aspekte treba zadovoljiti kako bi klub postao profesionalan. Uz nezaobilaznu povijest rukometa i kluba, u radu će također biti detaljnije objašnjena i sama organizacija kluba, od najmlađih dobnih skupina do seniora. Također, ovaj će rad ponuditi detaljniji prikaz financiranja kluba koje je ključno u svakoj sportskoj organizaciji. U zadnjem dijelu rada bit će obješnjen utjecaj medija, kako i što znače za klub te kako iskoristiti tehnologiju za promoviranje brenda kao što je Podravka. Na samom kraju dan je prikaz kako Podravka d.d. i Rukometni Klub Podravka Vegeta djeluju u simbiozi.

Ključne riječi: organizacija, Podravka Vegeta, profesionalni sportski klub

SADRŽAJ

Sažetak

1. UVOD	6
2. MENADŽMENT U SPORTU	7
2.1. Menadžment sportske organizacije	9
2.2. Organiziranje u sportskim organizacijama	12
3. RUKOMETNI KLUB PODRAVKA VEGETA	14
3.1. Povijest kluba	16
3.2. Preoblikovanje kluba	20
3.3. Oglašavanje u medijima	23
4. ORGANIZACIJA RUKOMETNOG KLUBA PODRAVKA VEGETA	25
4.1. Tijela i djelatnosti kluba	25
4.2. Stručni kadar	25
4.3. Financiranje kluba	26
5. ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI RAZVOJA PROFESIONALNOG SPORTSKOG KLUBA RK PODRAVKE VEGETE	29
6. ZAKLJUČAK	31
LITERATURE	32
POPIS ILUSTRACIJA	35

1. UVOD

U ovom radu bit će prikazana organizacija i vođenje profesionalnog rukometnog kluba na primjeru Rukometnog kluba Podravka Vegeta. Rukomet je sport duboko ukorijenjen u povijest Hrvatske te kao najtrofejniji ekipni sport ima veliku važnost u hrvatskom sportu, ali i u društvenim aspektima. Iako ne možemo reći kako je rukomet globalan sport svakako možemo reći da je europski sport s obzirom na to da najbolji igrači i igračice dolaze upravo s europskog kontinenta. Također, u Europi se po mnogima igra najbolji rukomet. Hrvatska rukometna reprezentacija je jedan od najprepoznatljivijih proizvoda, međutim isto vrijedi i za hrvatske klubove koji su u prošlosti bili na tronu najvećih europskih natjecanja. Menadžment u sportu je u današnje vrijeme vrlo važan segment poslovanja mnogih sportskih organizacija, odnosno klubova. Sve veću ulogu u današnje vrijeme imaju sportski menadžeri. Njihov posao je organiziranje kluba, dovođenje igrača/ica, osiguravanje dovoljno financijskih sredstava i u konačnici ostvarivanje zadanih ciljeva.

RK Podravka Vegeta je tijekom povijest svojom velikom tradicijom uvelike utjecala na živote ljudi u gradu Koprivnici, ali i na ljubitelje rukometa diljem Hrvatske i svijeta. Trgovačko društvo Podravka d.d. već je godinama ljudima na prostorima Koprivničko–križevačke županije, ali i diljem Hrvatske, važan faktor u preživljavanju. Podravka je također postala i sinonim za rukometne uspjehe. Također, Podravka d.d se kao poduzeće probila na svjetsko tržište te je već sada u svijetu biznisa, ali i u svijetu sporta vrlo prepoznatljivo ime.

Sukladno tomu možemo reći kako je dugoročna i kvalitetna organizacija kompanije kao što je Podravka d.d. utjecala na poslovanje i rad Rukometnog kluba Podravke kako seniorske ekipe, tako i omladinske škole rukometa.

2. MENADŽMENT U SPORTU

Pojam menadžmenta, ali i menadžmenta sporta, danas se može čuti u mnogim organizacijama, kao na primjer u sportskim klubovima. U mnogo situacija je menadžment sinonim rukovođenja nekog poduzeća te će u daljnjem dijelu rada biti detaljnije objašnjeno što je menadžment u sportu.

„Menadžment se najčešće označava kao proces postizanja organizacijskih ciljeva radeći s ljudima i kroz njih te s ostalim organizacijskim resursima.“ (Tomić, 2021., str. 31.)

Menadžment je upravljanje poslovnim procesima i ukupnim poslovanjem neke organizacije. (Tomić, 2007., str. 25.)

Menadžment je vrlo važan čimbenik gospodarskog razvoja, a isto tako i ključan faktor za uspješno poslovanje svake djelatnosti pa tako i sportske. U sportu je najvažnije da se od sportaša izvuče njegov maksimalan potencijal. Sportski je menadžment skup znanja i vještina koji je važan za osiguravanje mnogih, posebice ljudskih resursa (sportaša) za postizanje postavljenih ciljeva u sportu. (Tomić, 2007., str. 32.)

„Cilj i zadatak sportskog menadžmenta je da: osigura sistematsko organiziranje resursa, upravlja cjelokupnom strukturom neke organizacije, upravlja djelovanjem cjelokupne menadžerske strukture, upravlja radom nemanadžmentskih struktura, povećava sportsku produktivnost.“ (Tomić, 2007., str. 33.)

Menadžment u sportu odnosi se na profitne i neprofitne organizacije. Sport u globalu u većini slučajeva pripada neprofitnim organizacijama. Vrhunski je sport u današnje vrijeme organiziran u sistemu profitnih organizacija koje se pojavljuju na tržištu zbog biznisa i bez njih se ne može zamisliti poslovna, ali i sportska egzistencija. (Tomić, 2007., str. 34.)

Mikić i sur. (2013.) također ističu kako su funkcije sportskog menadžmenta sljedeće:

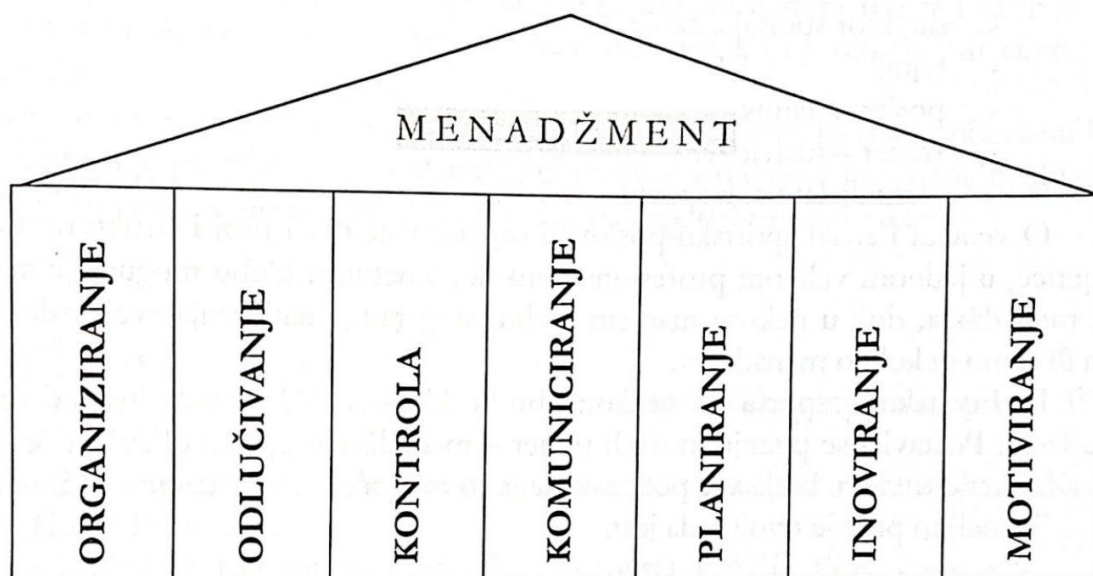
- planiranje,
- organiziranje,
- kadrovanje,
- vođenje,
- kontroliranje.

Planiranjem se određuje poslovni položaj poduzeća te se određuje pravac djelovanja kojim poduzeće treba ići i ciljeve koje treba ostvariti. Također se odabire strategija kojom će se željeni ciljevi ostvariti. Organiziranje je nastavak procesa planiranja, nakon određivanja ciljeva i strategija, oblikuje se adekvatna organizacija koja će se koristiti kao instrument za ostvarenje

ciljeva. Glavna je zadaća kadroviranja dodjeljivanje uloga pojedincima i grupama u organizaciji. Vođenje se odnosi na motivaciju, stilove vođenja odgovornih osoba te komuniciranje s ljudima. Kontroliranje služi kako bi se izmjerili ostvareni ciljevi te se poduzimaju dodatne akcije ako je potrebno u slučaju da neki ciljevi nisu ostvareni. (Mikić i sur., 2013., str. 22.-23.)

Sljedeća slika prikazuje funkcije menadžmenta.

Slika 1. Funkcije menadžmenta

Izvor: Bartoluci, M. i sur. (1999.) Ekonomski aspekti sporta i turizma. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.

„Odlučivanje je funkcija koja pripada vlasnicima, ali u sportu je obavljaju kvalificirani menadžeri. Isto tako menadžeri obavljaju kontrolu sustava kojim upravljaju. Funkcije u sportu menadžer obavlja komuniciranjem na različite načine, jer menadžeri rade prvenstveno s ljudima. Menadžeri također postavljaju ciljeve i zadaće što se svodi na funkciju planiranja. U sportu je to postavljanje sportskih i poslovnih ciljeva u kraćem ili dužem vremenskom periodu. Inventivni menadžer vrši planiranje na temelju različitih inovacija koje su u sportu vrlo dinamične. Važna funkcija menadžmenta u sportu jest motiviranje, jer menadžment radi

prvenstveno s ljudima. Motivacija u sportu je najvažniji pokretač svih subjekata, posebno igrača i trenera.“ (Bartoluci i sur., 1999., str. 11.-12.)

Zadaća je sportskog menadžmenta analiziranje problema u sportu, utvrđivanje uzroka određenih stanja, odabir alternativnih rješenja kako bi se što uspješnije ostvarili ciljevi. (Bartoluci i Škorić, 2009., str. 71.)

Glavni cilj sportskog menadžmenta je usko povezan sa sportskim rezultatima. Ciljevi su specifični i mogu se podijeliti na dvije skupine, a to je ostvarivanje sportskih ciljeva u određenom vremenskom periodu te ostvarivanje poslovnih ciljeva cijele sportske organizacije u cjelini. (Bartoluci, 2003., str. 155.)

Sportska se industrija razvija razvojem sporta, a samim time i sportski menadžment. Sportski menadžment usklađuje i povezuje razna područja kao što su marketing, proces treninga, psihologije, sportskih objekata te sportskih događaja. Sport, kao i druge djelatnosti, također zahtijeva dobru organizaciju i efikasno provođenja aktivnosti. (Bartoluci, Škorić, 2009., str. 72.)

Sportski je menadžment „proces organiziranja i upravljanja sportom ili sportskom organizacijom radi ostvarivanja sportskih i drugih ciljeva uz racionalno korištenje ograničenih resursa.“ (Bartoluci, 2003., str. 154.)

2.1. Menadžment sportske organizacije

Prema Zakonu o sportu „profesionalni status ima onaj sportski klub koji je osnovan radi obavljanja sportske djelatnosti sudjelovanja u sportskom natjecanju, ako ima sklopljene ugovore o profesionalnom igranju s više od 50% registriranih sportaša u seniorskoj konkurenciji u odnosu na broj prijavljenih sportaša za natjecateljsku godinu na listi koju vodi odgovarajući nacionalni sportski savez ili ako ispunjava uvjete za stjecanje profesionalnog statusa sukladno pravilima odgovarajućega nacionalnoga sportskog saveza.“

(<https://www.zakon.hr/z/300/Zakon-o-sportu>)

Profesionalni sportski klubovi mogu biti organizirani kao sportske udruge za natjecanje ili kao sportska dionička društva i obavezno se upisuju u Registar profesionalnih sportskih klubova za koji je nadležno Ministarstvo turizma i sporta. Profesionalni sportski klubovi imaju obavezu obavljati reviziju, a to vodi Središnji državni ured za sport. (<https://mint.gov.hr/profesionalni-sportski-klubovi/21691>)

Niti jedna sportska organizacija, odnosno društvo ne može se zamisliti bez menadžera u današnje vrijeme. Cilj svih menadžera je isti, a to je pronaći izvor zarade za organizaciju ili sportsko društvo. Menadžeri su danas vrlo popularni i cijenjeni te dobro plaćeni. (Tomić, 2007., str. 33.)

Sportski menadžment je važan i odgovoran za sve procese u sportskoj organizaciji kao što su pozicioniranost, stabilnost, sportski i poslovni rezultati, racionalnost troškova, radna efikasnost i drugi. Sportski menadžment osigurava integralnost svih procesa i resursa koji su važni za upravljanje sportskom organizacijom, a najvažnija uloga je uspješno ostvarivanje ciljeva. (Tomić, 2007., str. 33.)

Menadžment je djelatnost koja u jednoj organizaciji spaja ljude različitih vještina i znanja. Menadžment ima gospodarsku važnost. Učinkovitost menadžmenta glavni je faktor uspješnosti rada i poslovanja u svakoj djelatnosti, a osobito u radno intenzivnim djelatnostima kao što je sport. (Bartoluci i sur., 2004., str. 131.)

Ustaljeno je mišljenje kako su menadžeri u sportu većinom i direktori sportskih organizacija, ali menadžeri su i glavni rukovoditelji određene sportske organizacije i upravljaju svim segmentima sportske djelatnosti. (Tomić, 2007., str. 122.)

Prema Zakonu o sportu, menadžer u sportu je osoba koja je prema pravilima nacionalnog saveza ovlaštena obavljati poslove posredovanja prelaska sportaša iz jednog sportskog kluba u drugi sportski klub. (<https://www.zakon.hr/z/300/Zakon-o-sportu>)

Bartoluci i suradnici (1999., str. 12.) navode kako su menadžeri u sportu organizatori, odnosno upravljači neke sportsko-poslovne organizacije koja ima cilj ostvariti određene sportske i poslovne ciljeve. Broj i struktura menadžera u nekoj organizaciji ovisi o veličini i snazi iste. U Hrvatskoj je vrlo česta praksa da su treneri ujedno i menadžeri u klubovima. To je vrlo naporan posao koji zahtijeva mnogo znanja i napora.

Menadžeri u sportu mogu biti različiti s obzirom na širinu sporta kao djelatnosti, a najčešće su to:

- direktor – glavni menadžer;
- sportski direktor;
- direktor određenog sektora sportske organizacije;
- direktor reprezentacije;
- direktor sportske škole;
- tajnik;

- poslovni tajnik;
- trener – menadžer;
- javni djelatnici u sportu. (Bartoluci i sur., 1999., str. 12.)

Procesom menadžmenta osigurava se sportska i poslovna efikasnost i stabilnost sportske organizacije na duže razdoblje. Menadžment je jedan od važnijih faktora kako bi neko poslovanje bilo uspješno, a isto vrijedi i za sport. Menadžment je odgovoran za sve procese u sportskoj organizaciji, a to se odnosi na ostvarivanje profita, sportsku stabilnost i pozicioniranje organizacije, racionalnost troškova i drugo. Sportski menadžment podrazumijeva znanja i vještine koje su potrebne kako bi se postavljeni ciljevi i ostvarili. (Tomić, 2007., str. 35.)

Aktivnost sportskog menadžmenta ostvaruje se na dvije razine:

- na globalnoj razini;
- na mikro razini. (Bartoluci i Škorić, 2007., str. 464.)

Globalna razina odnosi se na upravljanje sportom na razini države, regije, županije ili grada. Mikro razina odnosi se na upravljanje određenom sportskom organizacijom. Svaka od navedenih razina ima svoje posebnosti djelovanja o kojima ovise funkcije menadžmenta i menadžera. (Bartoluci i Škorić, 2007., str. 465.)

Menadžment u sportskoj organizaciji osigurava da se svi resursi i procesi integriraju te se ideje pokušavaju uspješno realizirati. Proces menadžmenta u sportu odvija se u okviru organizacije u širem smislu te riječi. Organizacije djeluju u obliku udruga, saveza, sportskih klubova i slično. (Mikić i sur., 2013., str. 21.)

Samim time povećava se nužnost za adekvatnim menadžmentom kako bi se ostvarili željeni ciljevi sportske organizacije. Kako bi se to postiglo, sportski menadžment treba analizirati probleme koji se javljaju u sportu, utvrditi uzroke stanja te odabrati razna alternativna rješenja kako bi se što uspješnije ostvarili ciljevi. (Bartoluci, Škorić, 2009., str. 73.-74.)

Postoji nekoliko evolucijskih i revolucijskih faza kroz koje je sport prolazio:

1. Utemeljenje (evolucijsko razdoblje) – pojava sporta iz starog narodnog naslijeđa;
2. Kodifikacija (revolucijsko razdoblje) - formalizacija same aktivnosti (rezultat organizacijskog prodora);
3. Stratifikacija (evolucijsko razdoblje);
4. Profesionalizacija (revolucijsko razdoblje);
5. Post-profesionalizacija (evolucijsko razdoblje);
6. Komercijalizacija (revolucijsko razdoblje);

7. Post-komercijalizacija (evolucijsko/revolucijsko razdoblje). (Beech, Chadwick. 2011., str. 5.)

Sport i menadžment ovise jedno o drugom jer ponašanje menadžerske strukture u sportskoj organizaciji utječe na rezultate. Sportski menadžment omogućuje napredak i rast sportskih organizacija na poslovnom planu, ponajviše u kadroviranju potencijalnih ljudskih resursa koji će biti spremni voditi i preuzeti odgovornost u donošenju odluka koje mogu imati izravan utjecaj na sportsku organizaciju. (Teichman, 2017., str. 6.)

Najvažniji čimbenici koji utječu na razvoj organizacijske kulture, a specifični su za sportske organizacije su:

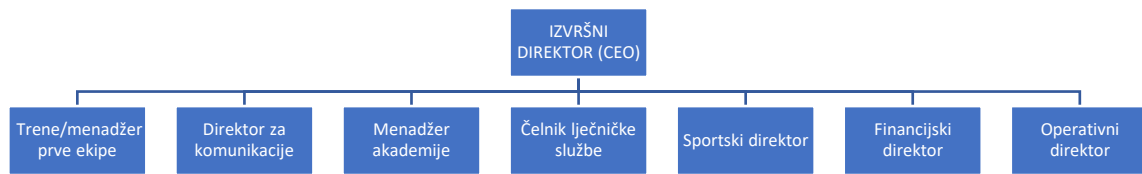
- osobine ličnosti sportaša i osoba bliskih sportu (ekstrovertiranost, dinamičnost, timski i natjecateljski duh);
- tradicija postojanja nekog sporta u zajednici;
- brojnost i očekivanja interesno-utjecajnih skupina (osnivači, sportaši, roditelji), saveza i drugih krovnih organizacija te šire javnosti;
- specifična očekivanja članova kojima je članstvo dobrovoljno (hobi), a članovi dolaze iz različitih okruženja (različita organizacijska kultura). (Kralj, 2010., str. 2.)

2.2. Organiziranje u sportskim organizacijama

Grčka riječ *organon* označava alat, spravu, napravu ili instrument. Aristotel je smatrao kako je organizacija unutarnja povezanost, odnosno ustrojstvo. Organizacija je društveni sustav koji se sastoji od velikog broja podsustava, a svaki od njih obavlja različitu funkciju koja je u skladu sa sustavom kao cjelinom. Organizacija je stoga otvoreni sustav koji obilježava međusobna povezanost aktivnosti koje su u stalnoj interakciji s okolinom. Organizacija je promišljeno raspoređivanje ljudi kako bi se ostvario određeni cilj. (Tomić, 2021., str. 111.)

Najvažnija uloga u sportskoj organizaciji je uloga izvršnog direktora, odnosno predsjednika uprave. On je odgovoran za postizanje rezultata te za performanse kluba i na drugim poljima i tržištima. Lider će raditi dobar posao ako na ispravan način adaptira skupinu ljudi kojima upravlja. (Tomić, 2021., str. 140.-142.)

Grafikon 1. Struktura poslova koje obavljaju izvršni direktori

Izvor: Tomić, I. (2021). Menadžment i komunikacija u sportu. Zagreb: Synopsis.

Sportski direktor ima ulogu pronalaska i dovođenja igrača u klub, a u relaciji je s cjelokupnom upravom kluba, a u tom slučaju se trener bavi isključivo treningom i trenažnim procesom te upravljanjem ekipom. Sportski direktor bi trebao postaviti dugoročne ciljeve razvoja seniorske ekipe. Uvijek postoji rizik od gubitka nekih igrača. Sportski direktor u konačnici mora imati plan kako pojačati ekipu u prijelaznom roku. (Tomić, 2021., str. 156.-158.)

3. RUKOMETNI KLUB PODRAVKA VEGETA

Rukometni klub Podravka Vegeta sjedište ima u Koprivnici gdje je klub i osnovan 1953. godine kao rukometna sekcija Školskog sportskog društva „Ivo Marinković“. Od 4. prosinca 1956. godine naziv kluba bio je RK Partizan, a današnji naziv nosi od 15. rujna 1964. godine. Koprivnica je sportski grad. Osim nogometa (Slaven Belupo), u Koprivnici je vrlo poznat ženski rukomet. Najveći uspjeh rukometašica Podravke Vegete bio je osvajanje Kupa europskih prvakinja 1996. godine. Koprivnica ima dobro izgrađenu sportsku infrastrukturu te pogodan geografski položaj, a to omogućuje različite sportske i rekreativne aktivnosti za sve dobne skupine. (<https://proleksis.lzmk.hr/6235/>)

Rukometni klub Podravka Vegeta nastupa u 1. hrvatskoj ženskoj rukometnoj ligi od njezina osnutka 1992. godine. Godine 1993. osvojen je prvi naslov prvaka. Osim seniorske ekipe, u klubu postoji i dobra škola rukometa koja ostvaruje odlične rezultate u natjecanjima mlađih dobnih skupina. RK Podravka Vegeta je najtrofejnjiji ženski rukometni klub u Republici Hrvatskoj koji iza sebe ima 26 naslova prvaka Hrvatske i 24 naslova osvajača Hrvatskog kupa.

Sljedeća slika prikazuje trenutni sastav RK Podravka Vegeta.

Slika 2. Ekipa RK Podravka Vegeta

Izvor: <https://rk-podravka.hr/u-petom-tjednu-priprema-ekipa-se-aktivno-odmarala-i-uzivala-u-carima-podravine/>

Godine 2002. navijačka skupina zvala se „Red roosters“. Preseljenjem u novu dvoranu Gimnazije „Fran Galović“ klub i navijači su preselili na novo sportsko borilište. Nakon raspada kluba navijača „Red roosters“ pojavljuje se nova generacija ljudi koja opet preuzima staro ime „Kronikus“. „Kronikusi“ su i danas navijači Rukometnog kluba Podravka Vegeta. (<https://rk-podravka.hr/navijaci/>)

Sljedeća slika prikazuje navijačke transparente na europskoj utakmici RK Podravka Vegeta.

Slika 3. Navijački transparenti

Izvor: <https://rk-podravka.hr/navijaci/>

Rukometni klub Podravka Vegeta ima odličnu školu rukometa. U klubu trenira velik broj djevojčica koje nastupaju u natjecanjima mlađih dobnih skupina. Postoje ekipe Podravka 2 Lino, Podravka 3, Podravka 4 i Podravka 5. U klubu je također zaposleno nekoliko trenera koji rade s mlađim kategorijama. (<https://rk-podravka.hr/podravka-2-lino/>)

Rukometni klub Podravka Vegeta dva puta je bio pobjednik Prvenstva Jugoslavije, 1966. i 1967. godine, a naslov prvakinja Hrvatske osvojen je 26 puta: 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., 2000., 2001., 2002., 2003., 2005., 2006., 2007., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019. i 2021. godine. Hrvatski kup osvajale su rukometašice Podravke 24 puta: 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., 2000., 2001., 2002., 2003.,

2004., 2006., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2015., 2016., 2017., 2019. i 2022. godine. Godine 1996. rukometašice Podravke pobijedile su u ligi prvakinja i europskom kupu. (https://en.wikipedia.org/wiki/RK_Podravka_Koprivnica)

Glavni sponzor RK Podravka Vegeta s.d.d. je tvrtka Podravka d.d. Ostali sponzori kluba su: Belupo, Lino, Vegeta, Grad Koprivnica, Radio Koprivnica, Drava info, Radio Drava, Glas Podravine i Prigorja, Radio Glas Podravine, Podravska banka, Radnik, Grafičar, T-com, Mobile4u, Plitvice, Jadranski naftovod (JANAF), De Royal i Hotel Picok Đurđevac. (<https://rk-podravka.hr/sponzori/>)

Sljedeća slika prikazuje sponzore RK Podravka Vegeta.

Slika 4. Sponzori RK Podravka Vegeta

Izvor: <https://rk-podravka.hr/sponzori/>

3.1. Povijest kluba

U Koprivnici su 1954. godine rukomet počeli igrati samo muškarci, a tek godinu nakon je nastavnik Vinko Zember okupio učenice koprivničke gimnazije te je osnovan ženski rukometni klub pod nazivom „RK Ivo Marinković“. Prva prijateljska utakmica odigrana je protiv Grafičara iz Bjelovara 4. prosinca 1955. godine. U toj su utakmici koprivničke rukometašice pobijedile rezultatom 7:4. Sastav koji je tom prilikom nastupio za RK Ivo Marinković je sljedeći: Barica Tkalčić, Ana Čižmešija 2, Ljiljana Mišić 3, Anka Kotarac, Anđelka Belec 2, Barica Erdec, Radmila Marković, Višnja Tot, Ruža Lukša, Dušanka Radmilović, Višnja Špoljar. (Domović, 2000., str. 177.)

Sljedeća slika prikazuje ekipu koprivničkih rukometašica 1955. godine.

Slika 5: Koprivničke rukometašice 1955. godine

Izvor: http://www.rskz.hr/rukomet_koprivnica.aspx

Prva službena utakmica bila je protiv Slavije iz Čakovca 1. travnja 1956. godine, a završila je rezultatom 2:3. Nakon te utakmice se klub uključio u natjecanje Varaždinskog podsaveza. U rujnu 1956. RK Ivo Marinković ušao je u sastav DTO Partizan te promijenio ime u Rukometni klub Partizan. (Domović, 2000., str. 177.)

Sljedeća slika prikazuje zapisnik s prve službene utakmice 1956. godine.

Slika 6: Zapisnik s prve službene utakmice 1956. godine

RUKOMETNI SAVEZ HRVATSKE
RUKOMETNI PODSAVEZ ŠERUČA
VARAŽDIN

Zapisnik s prve službene utakmice

ZAPISNIK ZA MALI RUKOMET

Prigredivač: R. K. "Štarković" Koprivnica Mjesto odigravanja: Koprivnica

Datum: 1. II. 1956. Sat: 9:30 Vrst utakmice: prvenstvo Početni udarac ima: Glavija Mjesta: ZENE

R. K. Glavija "Čakovce" : R. K. Štarković "Koprivnica"

IGRAČI					IGRAČI				
Imjene	Golovi	I.	II.	Svega	Imjene	Golovi	I.	II.	Svega
<u>Čapčević Ruža</u>					<u>Mušković Radmila</u>				
<u>Marić Branka</u>					<u>Endec Božica</u>				
<u>Čukić Vilma</u>	<u>1</u>				<u>Čizmačija Ana</u>				
<u>Božić Z. Luča</u>					<u>Križanović Kosa</u>				
<u>Čukarić J. J. Luča</u>					<u>Matković Božica</u>				
<u>6 Komarčić J. Luča</u>	<u>2</u>				<u>Delec Antolka</u>				
<u>Beađević V. Luča</u>	<u>1</u>				<u>Čarabek Marija</u>				
<u>Novak Terka</u>					<u>Mišić G. Galina</u>	<u>1</u>			
<u>Uparić Branka</u>					<u>Čakar Ana</u>				
					<u>Kučević Anuška</u>				
					<u>Glavica Biserka</u>				
Ukupno					Ukupno				

Kapetan: Marić Branka Kapetan: Mišić G. Galina

Zamjenik: _____ Zamjenik: _____

Ispključen iz I. ekipe: _____ Ispključen iz II. ekipe: _____

Redosljed golova: 1:0, 1:1, 1:2, 2:2, 3:2

Pobjednik: Glavija Ukupan rezultat: 3:2 Poluvremena: 1:1 Glavni sudac: _____

Zapiski: opisno sveučilište Čakovce Mjerioc vremena: Čupić Bo Sudac: _____ Delegat: _____

Izvor: Domović, M. (2000.) Rukometni klub Podravka 1955. – 2000.

Na Gradskom stadionu u Koprivnici 23. ožujka 1958. godine otvoreno je novoizgrađeno rukometno igralište. Nakon dolaska profesora Josipa Samaržije na mjesto trenera 1960. godine, započinje kvalitetniji, stručniji i sustavniji rad. Takav način rada dao je rezultate te je napredak bio vidljiv iz sezone u sezonu, a rukometašice su bilježile sve bolje rezultate. Godine 1960. RK Partizan je bio treći u finalu prvenstva Hrvatske, a dvije godine kasnije bio je prvak Hrvatske. 27. lipnja 1964. rukometašice RK Partizan plasirale su se u Prvu saveznu rukometnu ligu, a tada je pokroviteljstvo nad ženskim rukometnim klubom preuzela tvornica prehrambenih proizvoda „Podravka“ iz Koprivnice. Odmah nakon toga klub je promijenio ime u RK Podravka, ime koje s ponosom nosi i dan danas. To je bio jedan od najznačajnijih trenutaka u povijesti kluba. U prvoj prvoligaškoj sezoni 1964./1965. rukometašice Podravke zauzele su peto mjesto od ukupno 10 ekipa, a godinu nakon osvojile su naslov prvakinja bivše Jugoslavije. Nakon osvajanja prvenstva, rukometašice Podravke nastupile su u službenom europskom

natjecanju. U prvom kolu Kupa europskih prvakinja u dvije utakmice rukometašice Podravke bile su bolje od prvakinja Nizozemske Swifta iz Roermonda. U drugom kolu su izbačene iz natjecanja od jake njemačke ekipe Leipziga. Obje utakmice Podravka je igrala u ljubljanskom Tivoliju, jer tada u Hrvatskoj još nije bilo adekvatnih sportskih dvorana. Sezonu nakon, rukometašice Podravke su ponovno osvojile naslov prvakinja, nitko nije osvojio niti jedan bod u Koprivnici te su navijači terena nazvali „Maracana“, a grad je širom države postao prepoznatljiv kao grad „juha i rukometa“. U sezoni 1967./1968. RK Podravka osvojila je 2. mjesto, a sezonu nakon te 3. mjesto u Prvoj ligi. Dieter Benotić je 1969. godine postao pomoćnik trenera Josipa Samaržije. Nakon desetak godina, točnije krajem sezone 1970./1971. trener Samaržija odlazi iz Podravke, a ekipu je preuzeo pomoćni trener Dieter Benotić. Nakon osam sezona, Podravka je zauzela 11. mjesto i ispala iz Prve lige, a nakon dvije godine se ponovno vraćaju u prvoligaško društvo. Sportska dvorana u Koprivnici sagrađena je u svibnju 1975. godine te su koprivničke rukometašice napokon imale dobre uvjete za treniranje i rad. Nakon toga je Podravka bila član Prve lige, pa ispadala iz lige te nastupala u 2. ligi. U sezoni 1989./1990. opet su koprivničke rukometašice postale prvoligašice nakon što se profesor Josip Samaržija vratio na mjesto trenera poslije 18 godina). U sezoni 1990./1991. Hrvatski rukometni savez formirao je Hrvatsku rukometnu ligu, odnosno vlastita natjecanja u vidu kupa i prvenstva. U 1. HRL (hrvatska rukometna liga) RK Podravka je osvojila treće mjesto. U sezonama 1991./1992. i 1992./1993. Podravka je nastupala u Kupu pobjednica kupova. Od sezone 1993./1994., pa do sezone 1999./2000. sedam sezona u Kupu europskih prvakinja, to jest svih sedam puta bila je sudionik Eurolige. Najveći uspjeh RK Podravka Vegeta bilo je osvajanje naslova prvaka Europe. Podravka je prvu utakmicu igrala u Beču te izgubila od Hypo Nö rezultatom 17:13, a u uzvratnoj utakmici u Koprivnici Podravka je pobijedila rezultatom 25:20 te zbog bolje gol razlike osvojila naslov. Iste sezone osvojile su i Superkup na kojem su u Koprivnici nastupili: RK Podravka, njemački Lützellinden (pobjednik Kupa kupova), mađarski Debrecen (pobjednik Kupa EHF-a i rumunjski Silcotub (pobjednik Kupa gradova). Ta sezona smatra se najuspješnijom u bogatoj povijesti RK Podravka Vegeta. (Domović, 2021., str. 149.-150.)

Sljedeća slika prikazuje ekipu RK Podravke Vegete 1996. godine koja je osvojila naslov prvakinja Europe.

Slika 7. RK Podravka Vegeta 1996. godine

Izvor: http://www.rskkz.hr/rukomet_koprivnica.aspx

Od osnutka Hrvatske rukometne lige 1991. godine do 2000. godine Rukometni klub Podravka odigrao je 217 utakmica u nacionalnom prvenstvu te ostvario 204 pobjede, 4 neriješena rezultata i 9 poraza. Ovi rezultati samo su dokaz dominacije Podravke u hrvatskom ženskom rukometu. Podravka je svojim radom i rezultatima zaslužila biti dobitnik mnogih nagrada i priznanja, a neke od njih su: državna nagrada za sportska dostignuća „Franjo Bučar“, priznanje Hrvatskog olimpijskog odbora za najbolju žensku ekipu u Hrvatskoj 1996. godine, ekipa godine proglašena od strane „Sportskih novosti“, a više godine je bila dobitnik Plaketa Grada Koprivnice za najbolju ekipu te mnogih drugih nagrada i priznanja. (Domović, 2000., str. 178.)

3.2. Preoblikovanje kluba

Rukometni klub Podravka Vegeta jedini je profesionalni klub u Republici Hrvatskoj. Godine 2014. provedeno je obvezno preoblikovanje sportskog kluba u dioničko društvo. Tada je predsjednik kluba bio Jorn Pedersen. Rukometni klub Podravka ispunjavao je uvjete za obvezno preoblikovanje u sportsko dioničko društvo koji su propisani člankom 41. stavak 1. Zakona o sportu. Upravni odbor Rukometnog kluba Podravka donio je odluku o pokretanju postupka obaveznog preoblikovanja, tako da je temeljem navedene odluke direktor

Rukometnog kluba Podravka ovlašten za provođenje daljnjih radnji u tome postupku i zadužen za izradu i predaju Elaborata o postupku obaveznog preoblikovanja sportskog kluba – udruge za natjecanje RUKOMETNI KLUB PODRAVKA u sportsko dioničko društvo. Elaborat o postupku obaveznog preoblikovanja podnesen je Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta – Povjerenstvu za profesionalne sportske klubove, koje je, nakon prethodno pribavljenog pozitivnog mišljenja Hrvatskog rukometnog saveza, dalo suglasnost. Tada je objavljen javni poziv za upis i uplatu dionica sportskog dioničkog društva Rukometni klub Podravka. Grad Koprivnica je upisao 10 000 dionica sportskog dioničkog društva i uplatio je nominalni iznos tih dionica od 1 000 000,00 kuna (jedan milijun kuna), tako da je preostalo za upisati 31 000 dionica u ukupnom nominalnom iznosu od 3 100 000,00 kuna. U drugom upisnom krugu, održanom od 14. veljače 2014. do 28. veljače 2014., pravo sudjelovanja mogli su iskoristiti članovi sportskog kluba – udruge za natjecanje, to su pravo iskoristila ukupno 24 člana sportskog kluba – udruge za natjecanje RK Podravka, koji su sveukupno upisali 122 dionice i uplatili su iznos od 12 200,00 kuna. Tako je nakon drugoga kruga sveukupno upisano 10 122 dionica, a za daljnje upisne krugove preostalo je 30 878 dionica. U trećem upisnom krugu, održanom u periodu od 3. ožujka 2014. do 10. ožujka 2014. godine, u kojem su pravo sudjelovanja mogli iskoristiti članovi sportskog kluba – udruge za natjecanje koji su to pravo koristili u drugom upisnom krugu, razmjerno svojim uplatama u drugom krugu, to je pravo iskoristio jedan član sportskog kluba – udruge za natjecanje RK Podravka, i to Ivo Čičin Mašansker, s upisanih 10 dionica i uplaćenih 1 000,00 kuna, tako da je za četvrti krug upisa dionica preostalo 30 868 dionica. U četvrtom upisnom krugu, održanom u vremenu od 13. ožujka 2014. do 27. ožujka 2014. godine, u kojem je na upis dionica pozvana javnost kao i članovi sportskog kluba – udruge za natjecanje, pravo na upis dionica iskoristilo je petnaest fizičkih osoba i jedna pravna osoba, tako da je u tom upisnom krugu upisano sveukupno 219 dionica i uplaćeno je 21 900,00 kuna. Nakon provedena četiri kruga upisa dionica ostalo je neupisano 30 649 dionica, u nominalnom iznosu od 3 064 900,00 kuna. Dana 30. travnja 2014. godine upućen je poziv na upis i uplatu dionica u petom krugu, tako da su javnim pozivom pozvani svi vjerovnici kluba na upis dionica sportskog dioničkog društva u zamjenu za svoje tražbine prema sportskom klubu – udruzi za natjecanje Rukometni klub Podravka. U petom krugu upisa, dionice su upisali sljedeći vjerovnici:

1. Grad Koprivnica, kao nositelj tražbine prenesene na Grad Koprivnica s Republike Hrvatske-Ministarstva financija, u vrijednosti tražbine po osnovi poreza i javnih davanja od 2 983 368,95 kulan, koji je temeljem Ugovora o pretvaranju tražbina u ulog, tu svoju

- tražbinu zamijenio za dionice sportskog dioničkog društva u broju od 29 833 komada, u ukupnom nominalnom iznosu od 2 983 300,00 kuna;
2. Hotel Podravina d.o.o. Koprivnica, kao vjerovnik s tražbinom u iznosu od 12 211,77 kuna, koji je temeljem Ugovora o pretvaranju tražbina u ulog, tu svoju tražbinu zamijenio za dionice sportskog dioničkog društva u broju od 122 komada, u ukupnom nominalnom iznosu od 12 200,00 kuna;
 3. dr. Dražen Sačer, kao vjerovnik s tražbinom u iznosu od 53 488,00 kuna, koji je temeljem Ugovora o pretvaranju tražbina u ulog, tu svoju tražbinu zamijenio za dionice sportskog dioničkog društva u broju od 534 komada, u ukupnom nominalnom iznosu od 53 400,00 kuna;
 4. Čazmatrans-nova d.o.o. Čazma, kao vjerovnik s tražbinom u iznosu od 12 008,82 kuna, koji je temeljem Ugovora o pretvaranju tražbina u ulog, tu svoju tražbinu zamijenio za dionice sportskog dioničkog društva u broju od 120 komada, u ukupnom nominalnom iznosu od 12 000,00 kuna;
 5. Ivo Čičin-Mašansker, kao vjerovnik s tražbinom u iznosu od 4 000,00 kuna, , koji je temeljem Ugovora o pretvaranju tražbina u ulog, tu svoju tražbinu zamijenio za dionice sportskog dioničkog društva u broju od 40 komada, u ukupnom nominalnom iznosu od 4 000,00 kuna.

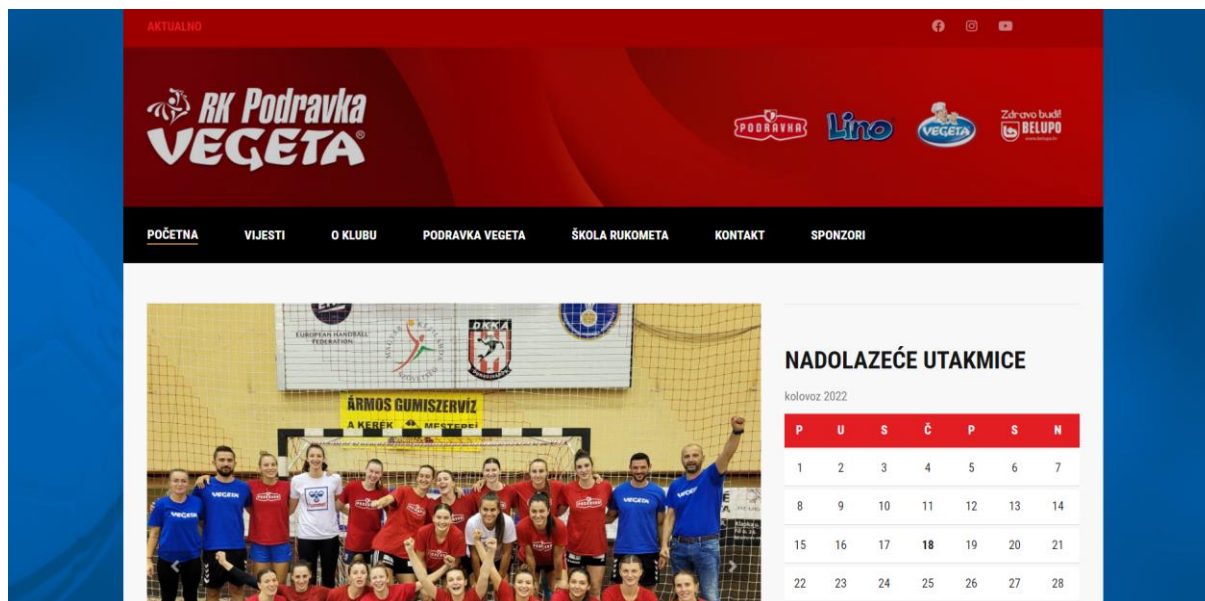
Prema tome, u petom krugu upisa, u kojem su sudjelovali vjerovnici sportskog kluba – udruge za natjecanje, sveukupno je upisano 30 649 dionica, u ukupnom nominalnom iznosu od 3 064 900,00 kuna, tako da su upisane i uplaćene sve raspoložive dionice i ostvaren je potpuni uspjeh upisa i uplate svih 41 000 dionica u ukupnom nominalnom iznosu jednakom utvrđenom temeljnom kapitalu sportskog dioničkog društva, tako da je time ispunjena temeljna pretpostavka za dovršetak postupka obaveznog preoblikovanja sportskog kluba – udruge za natjecanje i za upis sportskog dioničkog društva u sudski registar. Dionice upisane od prvog do petog kruga upisa preuzeli su dioničari. Troškovi postupka preoblikovanja, koji se sastoje od troškova obavezne revizije radi utvrđivanja uvjeta za pokretanje postupka preoblikovanja, troškova revizije pretvaranja tražbina u dionice, javnobilježničkih troškova, odvjetničkih troškova i administrativnih troškova za potrebe postupka, nisu prelazili vrijednost od 200 000 kuna. (<https://rk-podravka.hr/za-skuptinu-sdd-izvjee-o-provedbi-preoblikovanja-i-reviziji/>)

3.3. Oglašavanje u medijima

Rukometni klub Podravka Vegeta ima dobar marketing u koji mnogo ulažu. Oglašavaju se putem vlastite web stranice, na Youtube-u, Instagramu, Facebooku. Također, oglašavaju se putem radija, novina te plakatima i na razne druge načine.

Sljedeća slika prikazuje web stranicu Rukometnog kluba Podravka Vegeta.

Slika 8. Web stranica RK Podravka Vegeta

Izvor: <https://rk-podravka.hr/>

Sljedeća slika prikazuje Youtube kanal RK Podravka Vegeta.

Slika 9. Youtube kanal RK Podravka Vegeta

Izvor: https://www.youtube.com/channel/UCMxFMhFuS_UV-JIGoR-cY9Q

Prije svake europske utakmice održavaju se konferencije za novinare te se tim putem javnost izvještava o svim detaljima nadolazećih utakmica i događanjima. (<https://rk-podravka.hr/konferencija-za-medije-uoci-ferencvarosa-i-najava-ogleda-u-podgorici/>)

4. ORGANIZACIJA RUKOMETNOG KLUBA PODRAVKA VEGETA

Rukometni klub Podravka Vegeta jedini je profesionalni rukometni klub u Republici Hrvatskoj. Na čelu je direktorica kluba Vlatka Mihoci, a tijelo koje je nadležno je Nadzorni odbor na čelu s predsjednikom Ivanom Palom. (<https://rk-podravka.hr/nadzorni-odbor-2/>)

4.1. Tijela i djelatnosti kluba

Nadzorni odbor jedno je od tijela Rukometnog kluba Podravka Vegeta. Predsjednik nadzornog odbora je Ivan Pal, potpredsjednik Krunoslav Bešvir, a članovi su: Dario Bodulica, Dario Šumiga, Nataša Tetec, Zdravko Punčikar i Mario Biljan. (<https://rk-podravka.hr/nadzorni-odbor-2/>)

Organizacijsku strukturu Rukometnog kluba čine pretežito žene. Direktorica kluba je Vlatka Mihoci, sportska direktorica Miranda Tatari Šimunović, tajnica Ljerka Vresk, organizator škole rukometa Maja Sokač, glasnogovornica Romana Mihalec, djelatnica Mirica Lončar te klupski liječnik Miroslav Narančić. (<https://rk-podravka.hr/organizacijska-struktura/>)

4.2. Stručni kadar

Ove je sezone došlo do promjena u stručnom stožeru. Tako je pola stručnog stožera izmijenjeno u odnosu na prošlu sezonu. Na čelu stručnog je stožera trener Željko Babić, pomoćni trener je Antonio Pranjić, trener vratarki je Ivan Stevanović, kondicijski trener je Nikola Golub, a fizioterapeuti su Bojan Savić i Asja Cestar. (<https://rk-podravka.hr/strucni-stozer/>)

Treneri u mlađim kategorijama su:

- Podravka 2 Lino: Nenad Smiljanec;
- Podravka 3: Snježana Petika;
- Podravka 4: Đurđica Zečević;
- Podravka 5: Marija Mišković; (<https://rk-podravka.hr/mini-rukomet-igr-rod-2010-i-ml/>)

4.3. Financiranje kluba

U cilju ostvarenja vrhunskih sportskih rezultata, vrhunski sport zahtijeva ulaganje cijele društvene zajednice. Ako se očekuje da hrvatski klubovi nastupaju u europskim natjecanjima i ostvaruju dobre rezultate, za te im ciljeve moraju biti i osigurana sredstva. Vrhunski sport iziskuje financijske, ali i materijalne uvjete kao što su: obuća, odjeća, putni troškovi, stipendije, hranarine i mnogi drugi, a sve to kako bi sportaši ostvarili što bolje rezultate. (Bartoluci, 1997., str. 47.)

Postoje tri modela financiranja sporta, a to su:

- javno financiranje;
- poduzetnički model financiranja;
- mješoviti model financiranja. (Bartoluci i sur., 1999., str. 29.)

Iz proračuna se financiraju javne potrebe u sportu, a sve druge potrebe se financiraju iz ostalih izvora. (Bartoluci i sur., 1999., str. 9.-10.)

Sljedeća tablica (tablica 1) prikazuje izvore financiranja različitih potreba u sportu u Republici Hrvatskoj.

Tablica 1. Izvori financiranja različitih potreba u hrvatskom sportu

VRSTA POTREBA	DRŽAVNI PRORAČUN	LOKALNI PRORAČUN	TRŽIŠNI IZVORI
<i>Sportski objekti</i>	XXX	XXXXX	XX
<i>Sport djece, mladeži i invalida (u školi)</i>	XXX	XXXXX	
<i>Organiziranje i provođenje nacionalnih i međunarodnih natjecanja</i>	XXXXX	XXX	XX
<i>Velike sportske priredbe (MIR, UN, OI)</i>	XXX	XX	XX
<i>Profesionalni sport (nogomet, tenis i drugo)</i>	X	XX	XXXXX
<i>Istraživačka, informatička i obrazovna djelatnost</i>	XXX	XX	X
<i>Stručni nadzor i ostalo</i>	XXX	XX	

Izvor: Bartoluci, M. i sur. (1999.) Ekonomski aspekti sporta i turizma. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.

U današnje vrijeme u Republici Hrvatskoj prevladava javno financiranje sporta jer se veći dio potreba financira iz državnog ili lokalnog proračuna. U Hrvatskoj postoje i profesionalni klubovi u različitim sportovima kao što su nogomet, rukomet, košarka, tenis, automoto sport i drugi te oni gospodare većim financijskim i materijalnim sredstvima nego drugi klubovi i udruge. (Bartoluci i sur., 1999., str. 10.)

Rukometni klub Podravka Vegeta s.d.d. financira tvrtka Podravka d.d. Sponzorstvo uvelike ovisi i o poslovnim rezultatima Podravke, ali i o rezultatima koje klub postiže. Prema dosadašnjem iskustvu, ako ne bude snažne podrške Podravke neće biti niti jakog ženskog rukometnog kluba u Koprivnici. Druge tvrtke, Grad i Županija ne daju veliku podršku. (<https://rk-podravka.hr/bevir-rk-podravka-je-institucija-grada-koprivnice-i-vodei-enski-rukometni-klub-u-hrvatskoj/>)

Poslovni subjekt RK Podravka s.d.d. registriran je za djelatnost Djelatnosti sportskih klubova te je u privatnom vlasništvu. Temeljni kapital poslovnog subjekta financiran je 100%

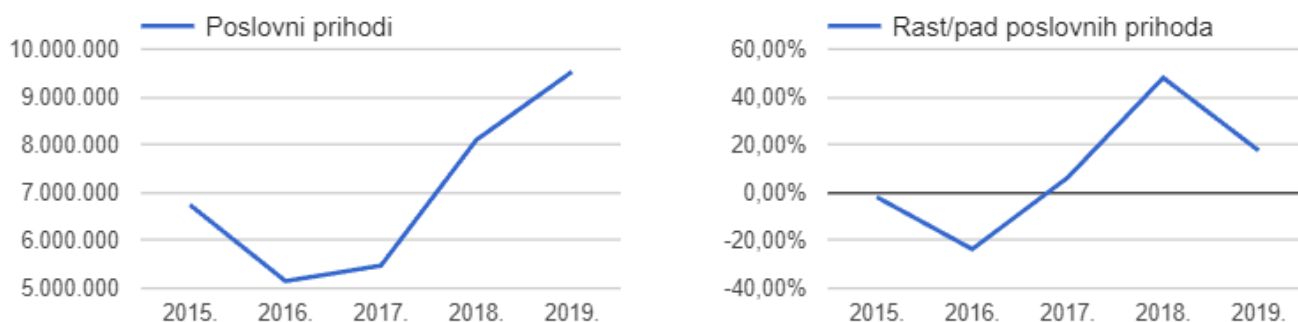
domaćim kapitalom. RK Podravka s.d.d. je 2021. ostvario ukupni godišnji prihod u iznosu od 10 402 505,00 kuna, a taj iznos predstavlja relativnu promjenu ukupnih prihoda od 152 879,00 kuna u odnosu na prethodno razdoblje kada je poslovni subjekt ostvario ukupne godišnje prihode u iznosu od 10 249 626,00 kuna. Ovaj je poslovni subjekt tijekom posljednje dvije godine poslovao s dobiti. RK Podravka s.d.d. je u 2021. godini ostvario neto rezultat poslovanja u iznosu od 944 603,00 kuna dok je ostvarena neto marža iznosila 9,08%. RK Podravka s.d.d. je u 2021. godini smanjivao je broj zaposlenih, a imao je ukupno 14 zaposlenika.

(<https://www.poslovna.hr/lite/rk-podravka-s-d-d/1414631/subjekti.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1>)

Broj zaposlenih prema satima rada u 2021. godini je 14, što je smanjenje od 12,50% u odnosu na prethodnu godinu. (<https://infobiz.fina.hr/public/OIB-18928523252/podravka-d-d>)

Sljedeća slika prikazuje prihode RK Podravka Vegeta s.d.d. u razdoblju od 2015. do 2019. godine.

Slika 10. Prihodi RK Podravka s.d.d. od 2015. do 2019. godine

Izvor: <https://www.fininfo.hr/Poduzece/Pregled/rk-podravka-s/Detailjno/559947>

5. ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI RAZVOJA PROFESIONALNOG SPORTSKOG KLUBA RK PODRAVKE VEGETE

Stanje u kojem se nalazi hrvatski sport je zabrinjavajuće. Prema podacima u Hrvatskoj se za javne potrebe u sportu na razini BDP-a izdvaja 0,28%, što je poražavajući podatak kad ga usporedimo sa susjednim zemljama Mađarskom i Slovenijom (0,60%) ili Švicarskom (3,47%) koja je vodeća u Europi. Unatoč tome rezultati koje ostvaruju naši sportaši na zavidnoj su razini, ali sport postaje surovi materijalizam i ulaganja su sve veća. Pitanje je koliko dugo ćemo se još moći nositi s najboljima bez veće financijske potpore države? (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_07_69_1394.html)

Financijsko stanje u Rukometnom klubu Podravka Vegeta izgleda vrlo dobro za hrvatske prilike, ali za ostvarivanje zapaženih rezultata u europskim natjecanjima budžet od 10 milijuna kuna prilično je mali. „Vrlo dobro,, stanje potkrepljuju i podaci godišnjih revizija kluba koje nam pokazuju dobit iz godine u godinu. U 2020. godini dobit je bila 1 507 099 kuna, dok je u 2021. godini ostvarena dobit iznosila 944 603 kune. Postavlja se pitanje može li se dobit iskoristiti za unapređivanje kluba i sportskog života u Koprivnici?

Koprivnica je mali grad, ali je ujedno i grad rukometa, juhe i vegete. Spomenuti su simboli ti koji ovaj grad čine poznatim u globalnim razmjerima. Podrazumijeva se da juha i vegeta ne mogu biti besplatne, ali igranje rukometa, bavljenje najpoznatijim koprivničkim sportom moralo bi biti. Članarinu u iznosu od 100 kuna mjesečno plaćaju sve djevojčice u školi rukometa. S obzirom na to da je taj iznos 10-ak % cjelokupne godišnje dobiti smatram da je zanemariv i ima veći negativan utjecaj na razvoj od pozitivnog. Zajednica sportova grada Koprivnice pokriva sve fiksne troškove škole rukometa, a igranje rukometa u omladinskom pogonu treba biti samo radost, rast i stjecanje novih vještina. Nije potrebno ni isticati da bi se više djece odlučilo za rukomet kada bi se članarine ukinule.

Tijekom godina svaki sport se mijenja, pravila se mijenjaju a ,samim tim i strategija igre. Rukomet je s vremenom postao brži i agresivniji sport, a učiti sportaše nečemu novom moguće je samo uz stalne edukacije trenera. Osim obaveznog godišnjeg seminara trenera, mišljenja sam da je klub, ako je u mogućnosti, obavezan svojim trenerima omogućiti i financirati dodatne tečajeve i edukacije u svrhu napredovanja, kako na osobnoj tako i na trenerskoj razini. Time bi

postigli napredak ponajviše u školi rukometa, jer je treniranje djece ipak najosjetljiviji i najteži posao. Danas su te djevojčice djeca, a u budućnosti bi trebale biti nositeljice seniorske ekipe.

Privlačenje publike je još jedan od mogućnosti razvoja koji je izvediv uz minimalno izdvojena financijska sredstva i puno maštovitosti ili možda samo uz istraživanja kako to rade klubovi u Europi. Gledanje utakmice nije i ne smije biti samo praćenje rezultata i subjektivno odlučivanje tko je dobar, a tko loš. Gledanje utakmice bi trebala biti zabava, prijateljsko ili obiteljsko druženje, podržavanje omiljenog igrača ili tima i kad je najbolji i kad gubi. Osim obitelji, bliskih prijatelja i nekolicine simpatizera/navijača, druge ljude treba privući atmosferom i potencijalnim nagradama; majice, lopte, šalovi, dresovi, tombola, kratka natjecanja navijača na poluvremenu, prikazivanje naučenog najmlađih članica kluba npr. mini rukomet. To za njih i njihove roditelje znači veselje, ponos i pripadanje. Sport u konačnici i postoji zbog publike. (<https://www.podravka.hr/storage/repository/download/08a327fc-b43d-11ec-8927-ae48ed498d44>)

6. ZAKLJUČAK

Profesionalni sport u Hrvatskoj rijetka je pojava, da bi se izgradio potrebne su godine ulaganja u financije, stručni kadar, menadžment i marketing. Sport više nije samo igra, za one koji si to mogu priuštiti, postao je poslovna mogućnost u kojoj cirkuliraju veliki novčani iznosi. Za one koji ne mogu, ostaje amaterska razina. Međutim, jedno je svima zajedničko, besplatno ili ne, svaki sport postoji radi publike. Zaključno možemo kazati kako su: kvaliteta, medijska eksponiranost i popularnost samog sporta ili kluba čimbenici koji privlače navijače. Spomenute je čimbenike potrebno podići na višu razinu boljom organiziranošću kluba, osigurati pouzdane generalne sponzore s izdašnim donacijama, stručne osobe u nadzornom odboru, menadžere i stručne trenere. Na posljetku su ove piramide, ali nikako najniži po važnosti, roster igrači koji zajedno mogu napraviti rezultat.

Rukometni klub Podravka Vegeta jedini je profesionalni i najorganiziraniji ženski rukometni kolektiv u Hrvatskoj. Dugogodišnja sam igračica istog, pa iz vlastitog iskustva mogu potvrditi da iz godine u godinu kvaliteta organizacije kluba raste, ali s njom zajedno rastu i očekivanja. U svojoj rukometnoj karijeri imala sam priliku tri godine provesti u jednoj od najjačih rukometnih liga u Europi, Mađarskoj. Mađarska je poznata po tomu što velika većina klubova ima profesionalni status i organizacijski su na Podravkinoj razini, a možda i višoj. Također je vrijedno istaknuti kako sam dio karijere igrala u zagrebačkoj Lokomotivi koja je naš drugi najuspješniji ženski rukometni klub. Međutim, uvjetima i organizacijom rada RK Lokomotiva ni na koji način nije mjerljivi s RK Podravka Vegeta.

Krucijalni problem jest što je sport u Hrvatskoj na tankoj grani, što se u njega ne ulaže, sukladno tome ženska rukometna liga ima samo jedan profesionalni klub, dok svi ostali egzistiraju na amaterskoj razini. Privlačenje mladih u sport postao je luksuz, luksuz koji ćemo svi skupo platiti jer je bavljenje sportom najlakši, najzabavniji i najzdraviji način prevencije od bolesti i pretilosti. Sportom se danas bavi sve manje djece jer ne postoji temeljna kolektivna organizacija u sportu na državnoj razini. Jedan klub može iskočiti, biti organiziran, biti profesionalan kao što je Rukometni klub Podravka Vegeta, ali »jedna lasta ne čini proljeće«. Tračak nade daje Rukometna reprezentacija koja niže uspjehe i u ženskoj i u muškoj konkurenciji, ali svoje iskustvo igrači mahom stječu u inozemnim klubovima.

LITERATURE

1. Bartoluci, M. (2003). *Ekonomika i menadžment sporta*. Zagreb: Informator.
2. Bartoluci, M. (1997.) *Ekonomika i menadžment sporta*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
3. Bartoluci, M., Škorić, S. (2007). Uloga menadžmenta u sportskoj rekreaciji. U: Zbornik radova 17. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, str. 464-469.
4. Bartoluci, M., Škorić, S. (2009). *Menadžment u sportu*. Zagreb: Odjel za izobrazbu trenera Društvenog veleučilišta u Zagrebu, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
5. Bartoluci, M. i sur. (2004.) *Menadžment u turizmu i sportu*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet.
6. Bartoluci, M. i sur. (1999.) *Ekonomski aspekti sporta i turizma*. 2. međunarodna znanstvena konferencija Kineziologija za 20. stoljeće. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.
7. Beech, Chadwick (2011) *Sportski menadžment*. Zagreb: MATE d.o.o.
8. Domović, M. (2000). Rukometni klub Podravka. Podravski zbornik, (26/27), 176-183. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/229875> (12.08.2022.)
9. Domović, M. (2021). Rukometni klub Podravka. Uz 25. obljetnicu osvajanja naslova prvaka Europe. Podravski zbornik, (47), 145-152. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/270994> (12.08.2022.)
10. Fininfo. hr.
<https://www.fininfo.hr/Poduzece/Pregled/rk-podravka-s/Detaljno/559947>
(19.08.2022.)
11. Infobiz.fina.hr.
<https://infobiz.fina.hr/public/OIB-18928523252/podravka-d-d> (17.08.2022.)
12. Kralj, A. (2010). Oblikovanje i upravljanje organizacijskom kulturom u sportskim organizacijama. Hrvatski znanstveno stručni skup o menadžmentu u turizmu i sportu, 1 (1), 164-169. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/54687> (12.08.2022.)
13. Mikić, B. i sur. (2013) Uloga menadžmenta u suvremenoj organizaciji sporta. Treća međunarodna konvencija sportske nauke i zdravlje, str. 268-272.
14. Ministarstvo turizma Republike Hrvatske.
<https://mint.gov.hr/profesionalni-sportski-klubovi/21691> (18.08.2022.)
15. Narodne novine.

- https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_07_69_1394.html
16. Poslovna.hr.
<https://www.poslovna.hr/lite/rk-podravka-s-d/1414631/subjekti.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1> (18.08.2022.)
17. Proleksis enciklopedija online.
<https://proleksis.lzmk.hr/6235/> (15.08.2022.)
18. Rukometni klub Podravka Vegeta.
<https://rk-podravka.hr/> (12.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/bevir-rk-podravka-je-institucija-grada-koprivnice-i-vodei-enski-rukometni-klub-u-hrvatskoj/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/navijaci/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/u-petom-tjednu-priprema-ekipa-se-aktivno-odmarala-i-uzivala-u-carima-podravine/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/podravka-2-lino/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/sponzori/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/za-skuptinu-sdd-izvjee-o-provedbi-preoblikovanja-i-reviziji/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/konferencija-za-medijske-uoci-ferencvarosa-i-najava-ogleda-u-podgorici/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/nadzorni-odbor-2/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/organizacijska-struktura/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/strucni-stozer/> (14.08.2022.)
<https://rk-podravka.hr/mini-rukomet-igr-rod-2010-i-ml/> (14.08.2022.)
<https://www.podravka.hr/storage/repository/download/08a327fc-b43d-11ec-8927-ae48ed498d44> (08.09.2022.)
19. Rukometni savez Koprivničko-križevačke županije.
http://www.rskkz.hr/rukomet_koprivnica.aspx (16.08.2022.)
20. Teichman, A. (2017). *Menadžment sportskih organizacija*. Opatija: Fakultet za turizam i ugostiteljstvo.
21. Tomić, I. (2021). *Menadžment i komunikacija u sportu*. Zagreb: Synopsis.
22. Tomić, M. (2007). *Sportski menadžment*. Beograd: Data status.
23. Zakon.hr.
<https://www.zakon.hr/z/300/Zakon-o-sportu> (14.08.2022.)

24. Youtube.com.

https://www.youtube.com/channel/UCMxFMhFuS_UV-JIGoR-cY9Q (19.08.2022.)

25. Wikipedia.

https://en.wikipedia.org/wiki/RK_Podravka_Koprivnica (15.08.2022.)

POPIS ILUSTRACIJA

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Struktura poslova koje obavljaju izvršni direktori..... 13

POPIS SLIKA

Slika 1. Funkcije menadžmenta	8
Slika 2. Ekipe RK Podravka Vegeta	14
Slika 3. Navijački transparenti	15
Slika 4. Sponzori RK Podravka Vegeta	16
Slika 5: Koprivničke rukometašice 1955. godine	17
Slika 6: Zapisnik s prve službene utakmice 1956. godine	18
Slika 7. RK Podravka Vegeta 1996. godine	20
Slika 8. Web stranica RK Podravka Vegeta	23
Slika 9. Youtube kanal RK Podravka Vegeta	24
Slika 10. Konferencija za novinare uoči utakmice Lige prvakinja	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Slika 11. Prihodi RK Podravka s.d.d. od 2015. do 2019. godine	28

POPIS TABLICA

Tablica 1. Izvori financiranja različitih potreba u hrvatskom sportu	27
--	----